

LASTENKIRJOJA KUOLEMASTA JA SURUSTA

Airik, Enna

HAAVEMAA

Isänsä ja äitinsä menettänyt orpopyttö Aana saa Oili-tädiltään lahjaksi hopeisen päiväkirjan. Kirja onkin oikea taikakirja! Aana kirjoittaa siihen tarinaa Haavemaasta ja öisin hän seikkailee siellä. Haavemaassa kipeimmätkin toiveet toteutuvat. (Karisto, 2012)

Andersen, Hans Christian

PIENI TULITIKKUTYTTÖ

Klassikkosatu köyhästä työstä, joka uudenvuodenaattona ei uskalla mennä kotiin, koska ei ollut saanut yhtään tulitikkua myytyä. Hän menee seinän vierelle istumaan, ja alkaa sytytellä tikkuja yksi kerrallaan, jotta saisi niistä vähän lämpöä. Hän näkee tulitikun valossa ihania asioita! Mummonkin, joka on taivaassa. Mutta kun aamu valkenee, tyttö löytyy kuolleena seinän viereltä. Satu on sydäntä särkevä, mutta omalla tavallaan lohdullinen kertomus kuolemasta. (Lasten Keskus, 1983)

Baric, Maija

JOEN LAULU

(Lasten keskus, 1999)

Bourguignon, Lawrence

VANHA ELEFANTTI

Pikku hiiri ja Vanha elefantti ovat ystävykset, joista on ollut paljon iloa ja apua toisilleen. Vanha elefantti on nyt kuitenkin jo hyvin väsynyt eikä se enää näekään kunnolla. Se alkaa kaivata vain lepoa ja rauhaa, pois viidakon iloisesta elämästä. Vähitellen Pikku hiiri ymmärtää, että myös luopuminen kuuluu elämään. Eläinystävien kautta kirja kertoo kuoleman lähestymisestä ja surun kohtaamisesta. (Lasten keskus, 2005)

Chichester Clark, Emma

KOIRIEN TAIVAS

Koiravanhus Niki menee eräänä iltana nukkumaan, mutta herää aamulla taivaasta. Sieltä hän seuraa pientä Arto-poikaa, joka on jäänyt Nikiä ikävöimään. Voi kunpa Niki voisi kertoa Artolle, että taivaassa on hyvä olla! (Mäkelä, 2003)

Dieckmann, Maijaliisa

ELLI ENKELI JA KEIJUJEN MAA

(Gummerus, 1989)

Durant, Alan & Gliori, Debi

AINA JA IKUISESTI

Kun kettu kuolee, hänen ystävistään tuntuu, etteivät he toivu ikinä surusta. Myöhemmin he kuitenkin tajuaavat, että Kettu elää heidän sydämissään ja muistoissaan.... aina ja ikuisesti. (Mäkelä, 2004)

Eerikäinen, Marjo

SURU VIERAANA KODISSAMME

Tyttö muistelee kuollutta pikkuveljeään. (Omakustanne, 1995)

Egger, Bettina

MARIANNE MUISTELEE MUMMOA

Kauniit muistot lievittävät Mariannen surua realistisessa kuvakirjassa. (Mäkelä, 1987)

Finne, Anneli

...MUTTA TÄHTEIN TUOLLA PUOLEN

Kirja kertoo ystävän kuolemasta. (Lasten keskus, 1990)

Franzon Päivi & Airola Sari

SURUSAAPPAAT

Eemillä on maailman paras keinu- ja kalakaveri, hänen mummonsä. Kun mummo sairastuu, yhteiset leikit vaihtuvat sairaalavierailuihin. Sitten mummo kuolee, ja Eemin kodin valtaa varovainen hiljaisuus perheenjäsenten koettaessa peittää surunsa toisiltaan. Sydämessä painava surumöykky saa pojan askeleen yhä raskaammaksi. Eemi kuitenkin oppii itse ja opettaa äidille ja isällekin, että vaikeat asiat ovat helpompi hyväksyä, kun niistä uskaltaa puhua. Vaikka sanoja surun ilmaisemiseen on aluksi vaikea löytää, voi yhdessä turvallisen aikuisen kanssa itketyillä kyynelillä olla puhdistava vaikutus. (Lasten keskus, 2006)

Garvey, Linda

LAHJA KATILLE

Katin äiti on kuollut ja kirjassa Katin ystävä Kaapo pohtii miten tukea ja huomioida surevaa ystäväänsä. (Helsinki Media, 1999)

Gray, Nigel

PIKKUNALLEN ISOISÄ

Pikkunalle ja Ukki ovat parhaat kaverukset. Eräänä päivänä vanha Ukki sairastuu eikä enää parane. Lohdullinen tarina korostaa elämän jatkumista uusissa sukupolvissa. (Mäkelä, 2000)

Hartman, Bob

TILKKUTAULU

Kirja siitä, miten ukkinsä menettänyt pikkupoika käsittelee suruaan yhdessä mummin kanssa. Mummi osaa lohduttaa pientä surijaa oman ikävänsä keskelläkin, ja hänen keinonsa ovat hyvin käytännöllisiä. Kirja muistuttaa myös taivaallisen Isän huolenpidosta. (2011)

Hytönen, Ville

ISOVAARIN ALPPIRUUSU

Pieni poika näkee vaarinsa pitkästä ajasta. Vaari on kuollut, mutta on tullut kertomaan pojalle minne on mennyt ja minne kaikki lopulta päätyvät. Hän näyttää kaunista metsää, jonka puut ovatkin aivan erityisiä. Tarinassa kuolema ei olekaan lopulta niin pelottava asia. (Savukeidas, 2015)

Impey

HÖYHENTYNYN

Pikku-Saaraa kyllästyttää, kun aikuiset vain puhuvat ja itkevät. Saara tietää, että mummu on kuollut, mutta koko asia tuntuu etäiseltä. Höyhen vajan ikkunalaudalla herättää eloon muiston mummusta, äidistä ja Saarasta höyhentyynyjä täyttämässä, ja silloin itku ja nauru tulevat yhtä ajasta. (Mäkelä 1997)

Issakainen Tytti & Lindfors Helena

ATTE JA ANNA. TOIVO KANTAA. Kun meillä on suru

Pieni kirjanen käsittelee kuolemaa ja surua kristillisestä näkökulmasta Aten ja Annan Esa-sedän kuoltua. Hautajaisten kulkua ja niihin liittyä asioita käydään läpi tarinan kautta. (Lasten keskus, 2007)

Jalonen, Riitta

ELISABET, NALLE JA PIKKUVELI JOTA EI OLE

Veljen kuolema (Tammi, 1994)

Jalonen, Riitta

TYTTÖ JA NAAKKAPUU

Tyttö ja naakkapuu kuvaa keskittyneesti lapsen elämän käännekohtaa, isän kuoleman aiheuttamia väistämättömiä muutoksia sekä tytön tunteita ja ajatuksia. (Tammi 2004)

Janosch

VANHA MIES JA KARHU

(WSOY, 1990)

Jeffs, Stephanie
JOEL (ystävän kuolema)
REETA (siskon kuolema)
(Päivä, 2005)

Kaskinen, Anna-Mari
KERRO MINULLE TAIVAASTA: KUN KUOLEMA KOSKETTAA
Kirja kertoo kuolemasta, hautajaisista, surusta ja muistelusta kristillisen näkemyksen mukaan. Kirjassa on kaunis kuvitus ja se sisältää Kaskisen runoja. (Kirjapaja, 2003)

Kaskinen, Pekka
VIETETÄÄNKÖ TAIVAASSA SYNTTÄREITÄ? Pekka-pappi vastaa
(Kirjapaja, 2002)

Kellomäki, Ullamari
VARJOMAAN PRINSSI
Veljen kuolema (Lasten keskus, 1997)

Kellomäki, Ullamari
VILINAN SALAISUUS
(Lasten keskus, 1996)

Korolainen, Tuula
KISSAENKELI MUUTTAA TAIVAASEEN
Aleksilla on kauhea ikävä auton alle jäänyttä Roope-kissaa. Kun pojan suru on suurimmillaan, Roope vieraillee maan päällä kissaenkelinä, yhtä kissamaisena kuin eläessäänkin. (Tammi 1999)

Koskinen Juha-Pekka, Koskinen Miranda
HALLAVA HEVONEN
Kun Joni täyttää kuusi, isoisä muuttaa heille asumaan. Isoisä on usein kipeä ja nukkuu paljon, mutta muulloin Joni saa nauttia tämän huikeista tarinoista ja kiireettömästä seurasta. Kunnes eräänä yönä isoisän odottama hallava hevonen ilmestyy pihaan ja vie isoisän viimeiseen seikkailuun. (Karisto, 2013)

Kuisma, Titta & Nevakivi, Laila
PUUVANHUS JA PIKKUKOIVU
Vanha ja nuori koivu olivat hyvin läheisiä. Eräänä yönä hurjasti puhaltava tuuli kaatoi puuvanhuksen ja vähitellen se kuoli. Ennen kuolemaansa puuvanhus ehti antaa pikkukoivulle arvokkaan lahjan. Lahja hälvensi pikkukoivun suurta surua. (Kustannus Oy Pieni Karhu, 2010)

Liikkanen, Annu
HEI VAAN, MUMMI!
Ei kai voi olla olemassa koko ajan ja sitten yhtäkkiä ei ollenkaan, ajattelee Alma, kun mummi kuolee. Mummin iloinen olemus ja hauskat jutut tulevat koko ajan mieleen, ja välillä Almaa kiukuttaa, vaikka olo onkin surullinen. Hautajaisten jälkeen on helpompi hyväksyä se, että mummi on mennyt taivaaseen. (Lasten keskus, 1998)

Liukko-Sundström
KORKEALLA PÄÄLLÄ PILVIEN PUUTARHA SININEN
Pikkutytön isoäiti on kuollut ja muuttunut enkeliksi. Enkelinä seuraten tytölle kerrotaan isoäidin koko elämänkaari syntymästä lähtien. Samalla selviää myös lapsen oma asema sukupolvien ketjussa. (Otava, 1999)

Lindgren, Astrid
SOITTAAKO LEHMUS, LAULAAKO SATAKIELI?
(WSOY, 1984)

Lindgren, Astrid
VELJENI LEIJONAMIELI
(WSOY, 1990)

Lipsanen, Anja
TILHIKANKAAN JANNE
(Sley, 1989)

Marlee, Alex
HEI SITTEEN, UKKI
Valokuvien kuvitettu lastenkirja, joka kertoo Maria-tytön ukin sairastumisesta ja kuolemasta kristillisen näkemyksen mukaisesti. (Kirjapaja, 1983)

Marttinen, Tittamari
SAARAN TAIKA
Nelli ja Saara ovat hyvät ystävät, vaikka heillä on ikäeroa kymmeniä vuosia. Saara kertoo Nellille taiteesta ja menneistä ajoista, myös kuolleesta pikkusiskostaan Iidasta. Saaran taika on hänen valoisa suhtautumisensa elämään ja rakkautensa taiteeseen, jotka hän pystyy välittämään Nellillekin. Kertomuksen lopussa Saara kuolee, mutta hänen muistonsa jää elämään Nellin mieleen. (WSOY, 1996)

Merrington, Bill
PIILO
Nuori Bill nauttii elämästään: hänellä on hyvä koti, hän pelaa jalkapalloa ja toivoo saavansa tilaisuuden päästä hyvämaineiseen joukkueeseen. Juuri ratkaisevalla hetkellä, kun Billillä on hyvä tilaisuus saada potkaistua pallo maaliin, Billin elämään tulee kuitenkin suru, joka muuttaa hänen koko elämänsä. Kirjassa kerrotaan nuoren Billin vaiheista, kun hänen äitinsä kuolee yllättäen. Bill kohtaa uusia asioita: hautajaiset, perheessä tapahtuvat muutokset, koulutoverien ja opettajien suhtautuminen, selviäminen ikävästä ja monista tunteista. Kirjan jokaiseen lukuun sisältyy pohdintaosa avuksi lukijan oman surun käsittelemiseen. Kirjasta saavat apua surevat lapset ja nuoret sekä heidän perheensä, mutta myös ne, jotka haluavat löytää tapoja kulkea menetystään surevien rinnalla. (Sompsa Oy, 2007)

de Monsabert, Anne-Sophie
TUHAT JA YKSI KUOLLUTTA LEHTEÄ
Syksy on tullut, ja puut varistavat kuolleita lehtiä. Pupuperhe tekee yhdessä pihatöitä, ja mummikin käy kylässä. Eräänä päivänä mummi joutuu sairaalaan eikä pikkupupu näe häntä enää koskaan. Luonnon kuoleminen ja mummin kohtalo kietoutuvat yhteen. Kuuluu Osaan jo lukea -sarjaan. (Mäkelä, 1999)

Mähönen, Leea
NALLE PILVENNUKKA KAIPAA YSTÄVÄÄ
Tarina Nalle Pilvennukan elämästä. Kirja kertoo toivosta, odotuksesta, menetyksestä, surusta ja ystävydestä. (Kirjapaja, 1995)

Mäkelä, Hannu
KAI JA PARIISI
Kain isä on kuollut, ja pojan on vaikea sopeutua uuteen elämäntilanteeseen. Kai tietää isän menneen Paratiisiin ja lähtee etsimään häntä Pariisi-koiran kanssa. (Tammi, 1993)

Mäkelä, Hannu
OLIPA KERRAN JA MONTA KERTAA
Innan paras ystävä on Malla, mutta Malla sairastuu. Ja sitten tulee päivä, jolloin Malla ei enää ole. Koulussa on tyhjä pulpetti ja tyhjä on myös Innan olo. Kunnes Mallan äiti tuo Innalle kirjat, jotka Malla on halunnut lahjoittaa. Mukaan Malla on kirjoittanut kirjeen, oman testamenttinsa. Kirjat ovat kirjoja, mutta kun Malla avaa yhden, hän joutuu mukaan seikkailuun, josta ei ole tulla loppua. Ja heti perään toiseen, ja sitten kolmanteen. Monien käänteiden jälkeen Inna kirjojen kautta lopulta tavoittaa myös Mallan. Ja Inna ymmärtää, että jokainen ihminen elää niin kauan kuin hänet muistaa. (Paasilinna, 2014)

Mörö, Mari

SURUNAPPI

Olli on sairas, eikä parane. Ollin sisarukset kohtaavat elämän rajallisuuden, kun Olli menehtyy. Koko perheellä on surun ja ikävän aika. Silloin mummo ompelee mustan napin tuhatjalkaiselle - Se on vähän kuin surunappi, mummo sanoo. Nappi kertoo, että sen kantaja on menettänyt läheisensä ja suree häntä. Kirjassa seurataan menetyksen kokeneen perheen arkisia tilanteita hyvinä ja huonoina päivinä. Tarinoissa ihmetellään ja kysytään miksi. Hyvien muistojen vaaliminen auttaa surussa eteenpäin ja läheisten ihmisten tuki tuo lohtua. (Lasten keskus, 2009)

Nilsson, Ulf

LEIKITÄÄN HAUTAJAISIA

(Mäkelä, 2006)

Parvela Timo

TULEEKO VAARI VIELÄ TAKAISIN

Eliaksen ja Oulan vaari kuolee. Lapset surevat, kumpikin omalla tavallaan. Äiti ja isä saavat vastattavakseen suuria kysymyksiä elämästä ja kuolemasta. Yhteiset muistot lohduttavat surussa. (WSOY, 2009)

Puskala, Sirpa

PIKKURUU MUSTANMUSTA

Pikkuruu Mustanmusta on peikkoperheen kuopus. Se on olemukseltaan erilainen kuin muut ja heikkona pidetty. Suuruutensa se kuitenkin osoittaa lähtiessään etsimään vanhaa isäpeikkoa, joka ei palaa matkaltaan kohti unelmien täyttymystä - merta. "Elämä jatkuu, muuttaa muotoaan", ehtii isäpeikko vielä lohduttaa poikaansa ennen kuolemaa. (WSOY, 1999)

Ranssi-Matikainen, Hanna

JOSPA UKKI NUKKUUKIN?

Aiheena lapsen suhtautuminen isovanhempien kuolemaan ja siihen liittyviin käytännön asioihin. (Suomen hautaustoimistojen liitto, 2002)

Robrecht, Thierry

EEVA KADONNEIDEN SISKOJEN MAASSA

Elisa ja Eeva olivat erottamattomia ja jakoivat keskenään kaikki salaisuudet. Nyt Elisaa ei enää ole, sisko on kuollut. Eeva matkustaa kadonneiden siskojen maassa, missä huoneet ovat liian suuria ja illat liian pimeitä. Joskus pilvetkin näyttävät Elisalta, mutta katoavat sitten. Kun aika kuluu, tuska ei ole enää niin suuri ja suru löytää paikkansa sydäimestä. (Lasten keskus, 2004)

Salo Outi

PUUKENKÄKESÄ

7-vuotias Essi ja hänen isänsä viettävät ensimmäistä kesää perheen äidin kuoltua. (WSOY, 1988)

Sandman Lilius, Irmelin

PETTERIN KOIRANPENTU

(Tammi, 1995)

Siltala Sami, Wren Jason

SÄRKYNNEEN LASIPALLON SALAISUUS

Aleksi on menettänyt isänsä ja kantaa siitä syyllisyyttä. Puhuva kissa, Ropponen, lähtee Aleksin kanssa selvittämään silinterihattuiselta mieheltä saamaansa tehtävää, särkyneen lasipallon salaisuutta. Aleksin ja Ropposen tarina kertoo, miten lapsi suree. Se sopii lapsen luettavaksi itsenäisesti tai käsiteltäväksi tutun ja turvallisen aikuisen seurassa, jolloin aikuinen voi vastata lapsen kysymyksiin. (Aikamedia, 2014)

Sundström & Bondestam,

LINNEA JA ÄITIENKELI

7-vuotias Linnea- tyttö asuu isänsä kanssa. Hänen äitinsä on kuollut ja hän on nyt äitienkelinä pilvien

yläpuolella. Kirja kertoo Linnean tunnelmista, kun isä rakastuu vieraaseen tätiin, Helgaan. Kirjan ote asiaan on lämminhenkinen ja humoristinen. (Tammi, 2003)

Surojegin, Pirkko-Liisa

MAAHISEN VIIMEINEN MATKA

Vanha juurimaahinen hyvästelee sukunsa ja aloittaa pitkän matkan Valon valtakuntaan. Myyttinen tarina maahisen matkasta kohti kuolemaa. (Otava, 1995)

SURUN LINTU: Lapsi kysyy kuolemasta.

(Tyttöjen Keskus, 1988)

Teckentrup, Britta

MUISTOJEN PUU

Kettu oli elänyt pitkän ja onnellisen elämän, mutta nyt se oli väsynyt. Se katsoi rakasta metsäänsä viimeisen kerran, sulki silmänsä ja vajosi ikuisen uneen. Eläinten oli vaikea kuvitella elämää metsässä ilman Kettua, mutta Kettua muistellessa niiden surusta raskaat sydämet kevenivät. Samaan aikaan pieni puun taimi nousi lumesta juuri siitä kohdasta, jossa Kettu lepäsi. Tarina tarinalta se kasvoi suuremmaksi, vahvemmaksi ja kauniimmaksi. (Lasten Keskus, 2013)

Thun, Margareta

ENKELIMUKSU

7-vuotiaan Veeran pikkuveli Olli kuolee ja Veerasta tulee niin surullinen, että ruokakaan ei maistu ja vatsaa kivittää. Muutaman päivän päästä Veera huomaa, että Olli on muuttanut enkeliksi. Kun lastenhuoneessa painaa oikeaa kohtaa tapetista, sitä mihin Olli aina ennen nojaili, pikkuveli tulee esiin. Veera alkaa kertoa hänelle päivän tapahtumista ja kirjoittaa veljelle runoja. Kukaan muu ei pysty Onnia näkemään, se onkin Veeran ikioma salaisuus. (Tammi, 1990)

Tiitinen

LINTU JA PORO

Vanha poro ja tunturiin talveksi jäänyt lapinsirkku selviävät yhdessä ankarasta talvesta. Kevään tultua poroa ei enää ole, mutta elämä jatkuu. (Tammi, 1990)

Tikka, Eeva

YÖN LINTU JA SIIVETÖN: SATUJA

Satuja itsensä löytämisestä, kuolemasta ja rakkaudesta. Lapsen ja aikuisen yhdessä luettavaksi. (Gummerus, 1989)

Topelius, Zacharias

KOIVU JA TÄHTI

Kirjassa Suomalaisten satujen helmiä (toim. Jaatinen, Eila)

Koivu ja tähti on yksi Topeliuksen tunnetuimmista saduista. Se on tarina sisaruksista, jotka vietiin isonvihan aikaan Venäjälle. Kymmenen vuotta on kulunut ja he kuulevat, että kotona Suomessa on nyt rauha. He lähtevät matkalle kohti kotia, muistonaan vain kotipihaan koivu ja sen oksien lomasta iltaisin pilkottava tähti. Pitkällä matkan varrella heitä ilmestyy opastamaan kaksi lintua. Myöhemmin he ymmärtävät, että linnut olivat heidän edesmenneet siskonsa. (Kirjapaja, 2000)

Tarinan perinteinen versio löytyy monista satukirjoista, mutta myös moderniin muotoon kirjoitettuna kirjasta *Topeliuksen lukemisia lapsille* (WSOY, 2013).

Vainio

LUMIHANHI

Pikku-Annan hoivaama hanhi menehtyy, mutta hanhen pesästä löytyy suuri valkea muna... Kertomus elämän kiertokulusta pienille lapsille. (Lasten Keskus, 1993)

Vainio, Tuomo

ENKELIKOIRA

Enkelikoira on kertomus Pamista ja Jamista, kahdesta koirasta, joista toinen on salaperäinen ja oikeasti ”enkelikoira”. Enkelikoira on mielikuvitukseen ja tunteisiin vetoava tarina, joka ohjaa lukijaa tutustumaan myös omiin tunteisiinsa: pelkoon, suruun, ystävyteen, luottamukseen. (Päivä, 1997)

Varley, Susan

MÄYRÄN JÄÄHYVÄISLAHJAT

Metsäneläinten suru vanhan viisaan mäyrän kuolemasta lievittyy, kun ne muistelevat, mitä hauskaa mäyrä elämänsä aikana kaikille opetti. (Lasten keskus, 1996)

Vikström-Jokela, Monica

TYHJÄ PAIKKA: SURUKIRJA

Kirja käsittelee miltä tuntuu, kun joku josta kovasti pitää kuolee. Kouluikäisille sopiva pieni surukirja. (2010)

Vinje, Kari

PEKKA JA KAKSI KÄSINETTÄ: KIRJA KUOLEMASTA

Sisaren kuolema (Perussanoma, 2000)

Wahl, Mäkelä

VAARIN LAIKA

Isoisän Laika-koira on Matiaksen hyvä kaveri. Laika on kuitenkin jo vanha ja ero on edessä sen sairastuttua parantumattomasti. (1989)

Wolf, Kuv. Eugen Sopko

JOULUAATTO ISOISÄN LUONA

Tunnelmallinen vanhan ajan joulukuulu maaseudulla lohduttaa Tuomoa ja hänen äitiään perheen isän kuoltua. (Lasten keskus, 1994)

Wolf

INTIAANIPOIKA PIENI KUU

Etsiessään omaa heimoaan Pieni Kuu tapaa vanhan intiaanivaimon, joka ennen kuolemaansa ennustaa pojalle onnellista tulevaisuutta. (Lasten Keskus, 1992)

Weitze & Battut

KUINKA PIKKU ELEFANTTI PARANI SUURESTA SURUSTAAN

Pienellä vaaleanpunaisella elefantilla oli sydänystävä. Mutta eräänä päivänä niiden perheet vaelsivat eri suuntiin, ja ystävykset joutuivat eroamaan toisistaan. Pieni elefantti oli niin murheissaan, ettei sitä huvittanut edes leikkiä. Onneksi pöllö Heureka osasi neuvoa, miten pieni vaaleanpunainen elefantti paransi suuresta surustaan. Viisas koskettava tarina ystävän menettämisestä ja kaipauksesta, jonka läpikäyminen auttaa löytämään sydäimestä tilaa uusille asioille ja ilolle. (Lasten keskus, 1999)

Kirjoja tunteista ja erilaisuudesta

URHEA PIKKU MÖRKYLÄ

Donaldson Julia, Scheffler Alex, Kustannus-Mäkelä 2004

MILTÄ SIPUKAISESTA TUNTUU?

Huikko Eeva, Psykologien Kustannus Oy 2006

HIRVEÄÄ, PARKAISII HIRVIÖ

Kirkkopelto Katri, WSOY 1990

NÄIN PIENISSÄ KENGISSÄ

Nuotio Eppu, Tammi 2003

Runokirja, jossa runoja myös suruun ja ikävään.

PETEN JA PATEN ROHKEUS LÖYTYY

Oliver & Wright, Kirjatoimi 1998

Tapaa Pete ja Pate – pesukarhuveljekset, jotka lähtevät tutkimusmatkalle ja tutustuvat pelon hyviin ja huonoihin puoliin.

JESSE JÄNIS JA PUNAISET KORVAT

Oliver & Wright, Kirjatoimi 1998

Tämä on kertomus Jesse Jäniksestä, metsän hauskimmasta pupujussista. Jessellä on vaikeuksia vihantunteidensa kanssa, kunnes ystävällinen närhi tulee apuun.

HANNES HIRVI JA ENTÄSJOSSIT

Oliver & Wright, Kirjatoimi 1998

Hannes Hirvi on huolestunut. Häntä vaivaavat entäjossit, jotka estävät Hannesta leikkimästä ystäviensä kanssa ikimetsässä.

OTSO ONNINEN HYMY HUKASSA

Oliver & Wright, Kirjatoimi 1998

Otso Onninen on surullinen ja masentunut. Hänen paras ystävänsä Katariina Karhu on muuttanut toiselle puolelle vuorta, hyvä mustikkapaikka on mennyt ja muutenkin kaikki on kurjaa. Ystävät päättävät yhdessä piristää Otsoa. Kirjan viimeisellä aukeamalla on pohdintaa, miten voi auttaa lasta selviämään masennuksesta.

SUUKKO VIE SURUN POIS

Oram, Mäkelä 1999

PERHEKIRJA

Parr Todd, Pieni karhu 2006

Pienten kuvakirja, jossa esitellään erilaisista perheistä.

EI HAITTAA JOS ON ERILAINEN

Parr Todd, Pieni karhu 2005

Pienten kuvakirja ihmisten erilaisuudesta.

LAPSEN LOHTUKIRJA

Perkiö Pia 2010

Pienten ihmisten suuriin suruihin tarvitaan joskus lohdutuksen sanoja. Pia Perkiön kauniit ja koskettavat runot sanoittavat lasten surua ja ikävää menetyksen kohdatessa. Lapsen lohtukirja tarjoaa aikuisen ja lapsen yhteistä luettavaa ja katseltavaa silloin, kun sanat surussa loppuvat kesken. Tekstit sopivat myös muulloin tueksi keskustelulle, kun lapsella on suuria kysymyksiä esimerkiksi kuolemasta. Teoksessa on hengellinen sävy.

TÄNÄÄN OLEN AURINKOINEN

Shields Gillian 2012

”Tänään olen aurinkoinen” on kirja tunteista. Kirjan lapset ovat iloisia ja uteliaita –ja joskus surullisia tai kiukkuisia. Jotkut päivät ovat yhtä kutinaa ja raapimista, toisinaan taas kaikki on satumaista ja ruusunpunaista.

IHAN HILJAA

Underwood Deborah, Karisto 2011

Mietipä, milloin on ihan hiljaista? Suloiseen lasten kuvakirjaan on koottu pieniä arkisia hetkiä, kun äänet kaikkoavat tai kukaan ei sano mitään: kun sataa ensilumi, kun sukeltaa veden alle, imaisee lohdutukseksi saatua tikkaria, odottaa jännittyneenä piiloleikissä milloin löydetään...

SIKA JA TUNTEET

Vuori Julia, Otava 2004

Sika ja tunteet käsittelee tunteita, joita sika ystävineen kokee, muun muassa ilon, pettymyksen, kiukun, pelon ja rakkauden.

KELTAINEN KIRAHVI

Wahlforss, Jaana, Tammi 2001